

Bruxelles, den 22.9.2023
COM(2023) 62 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2023) 62 final of 1.2.2023.

Concerns the Danish language version.

The translation of the term 'CO2-neutral' and some additional mistakes have been corrected.

The text shall read as follows:

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

En industriplan for den grønne pagt til nettonultidsalderen

1. INDLEDNING: EN INDUSTRIPLAN FOR DEN GRØNNE PAGT TIL NETTONULTIDSALDEREN

Dette årti bliver afgørende for verden, når det drejer sig om at begrænse stigningen i de globale temperaturer og tage de næste skridt i retning af nettonul. Der er meget på spil, og udfordringerne er komplekse, men der er en enestående mulighed for at benytte dette behov for at handle som katalysator til at investere i nettonultidsalderens økonomi og industri med grøn energi.

I den europæiske grønne pagt fastsættes vores ambitioner om grøn omstilling, herunder vores klimamål frem mod nettonul i senest 2050. Fit for 55-pakken omfatter en konkret plan om at få den europæiske økonomi på rette spor, og REPowerEU-planen skal sætte skub i overgangen væk fra fossile brændstoffer. Dette udgør sideløbende med handlingsplanen for den cirkulære økonomi rammen for EU's industris overgang til nettonultidsalderen.

I løbet af de kommende få år vil nettonultidsalderens økonomiske form blive fastlagt. Der vil blive skabt nye markeder, banebrydende rene teknologier vil blive opfundet, udviklet og markedsført, og vores energisystemer vil blive forandret. Derfor vil de, der i dag investerer først og hurtigt, sikre deres plads i denne nye økonomi og skabe arbejdspladser for en arbejdsstyrke med nye færdigheder, forny de industrielle grundlag for varefremstilling, skabe lavere omkostninger for borgere og virksomheder og være i en enestående position til at bistå andre dele af verden med at dekarbonisere deres økonomier.

Omfanget af, hvad denne mulighed betyder for den europæiske industri, viser tydeligt behovet. Det Internationale Energiagentur anslår, at det globale marked for masseproducerede grønne energiteknologier vil have en værdi på ca. 650 mia. USD om året i 2030 (ca. 600 mia. EUR) — over tre gange mere end i dag. Antallet af de dermed forbundne job inden for energiproduktion kan blive mere end fordoblet i samme periode¹. På verdensplan er væksten i nettonulindustrien så stærk, at efterspørgslen sommetider overstiger udbuddet.

EU er godt rustet til at optrappe indsatsen og gribe den mulighed, som nettonul er forbundet med. Europas økonomiske model, som bygger på dets indre marked, har bragt stigende velstand i løbet af de seneste årtier. Europa er en førende aktør, når det drejer sig om innovation, risikovillig kapital og udbredelse af nettonul teknologier og bæredygtige produkter. Europa har et stærkt udgangspunkt, nemlig en industri med et stigende niveau af digitalisering, der historisk har vist sig at være en trendsætter og normskaber. Den fremstiller innovative produkter af høj kvalitet, som benyttes i hele verden. Europa har videnskabsfolk og forskere, som er førende på verdensplan, og som til stadighed udvikler banebrydende løsninger eller forfiner eksisterende teknologier.

EU har også vist, hvordan **den grønne omstilling kan styrke konkurrenceevnen.** Udfasningen af russiske fossile brændstoffer har sat skub i en ny industriel revolution, som har til formål at afslutte de fossile brændstoffers tidsalder. En bred vifte af nye nettonul teknologier er under udvikling og er ved at blive udbredt i hele vores økonomi, inden for transport, bygninger, produktion, energi, og de skaber endda helt nye markeder. Vores nettonuløkosystem havde i 2021 en værdi på over 100 mia. EUR, hvilket er en fordobling siden 2020².

EU har også bevist sin iboende modstandsdygtighed, når det drejer sig om fortsatte forandringer og udfordringer. Industrien står over for udfordringer på alle områder, fra høj inflation, mangel på arbejdskraft, demografiske ændringer, afbrydelser i forsyningskæderne efter covid-19-pandemien og stigende rentesatser, energiomkostninger og inputpriser. Dette

¹ Energy Technology Perspectives (2023), International Energy Agency.

² [The rise of European Clean Tech – Report](https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf), <https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf>

ledsages af en skarp, men ikke altid rimelig konkurrence på det fragmenterede globale marked. Til trods for denne modvind har EU's økonomi indtil videre klaret sig bemærkelsesværdigt godt, og den politiske enhed virker. Gas- og oliepriserne er nu faldet til under niveauerne før krigen. I december 2022 faldt inflationen i hele Europa markant for anden måned i træk. Arbejdsløsheden er lavere end før finanskrisen i 2008, og arbejdsmarkedet klarer sig fortsat godt.

EU er fast besluttet på og overbevist om, at det kan sætte mere fart på den industrielle omstilling til nettonul på hjemmebane. Ud over behovene og mulighederne som f.eks. udrulning af vedvarende energi, omstillingen af energi- og transportinfrastrukturen såsom elnet, den massive overgang til fossilfri brint som lagringsmedium, brændstof og råvare, kan EU også blive en førende aktør, når det drejer sig om fremtidens nettonulindustri. Vi kan også skabe nye former for samarbejde om cleantech med vores partnere uden for Unionen. Ved at arbejde sammen med vores partnere om at udvikle nettonul teknologier, diversificere og styrke forsyningskæderne og bistå andre med deres grønne omstilling kan kapløbet mod nettonul både være til gavn for planeten og for erhvervslivet.

Der er også opmuntrende tegn på, at Europas partnere er begyndt at gribe de industrielle muligheder, som nettonul byder på. USA's Inflation Reduction Act (loven om inflationsreduktion) vil mobilisere over 360 mia. USD (ca. 330 mia. EUR) frem til 2032. Japans planer for grøn omstilling har til formål at mobilisere op til 20 bio. JPY (ca. 140 mia. EUR) ved hjælp af grønne omstillingsobligationer. Indien har fremlagt Production Linked Incentive Scheme (incitamentsordningen knyttet til produktionen) for at styrke konkurrenceevnen i sektorer som solceller og batterier. Det Forenede Kongerige, Canada og mange andre har også fremlagt deres planer for investeringer i grønne teknologier. EU er fast besluttet på at arbejde sammen med alle disse partnerlande for det fælles bedste.

Dog er det nødvendigt, at handelen og konkurrencen i forbindelse med nettonulindustrien er rimelig. Nogle af vores partners initiativer kan få uønskede følgevirkninger for vores egen nettonulindustri. Frem for alt har Kinas tilskud længe været dobbelt så høje som EU's målt i forhold til BNP³. Dette har fordrejet markedet og sikret, at fremstillingen af en række nettonul teknologier i øjeblikket domineres af Kina, som har gjort subsidier til cleantech-innovation og -produktion til en prioritet i landets femårsplan. Kinas portefølje af planlagte investeringer i grønne teknologier overstiger 280 mia. USD (ca. 260 mia. EUR). EU og dets partnere er nødt til at gøre mere for at bekæmpe sådanne urimelige subsidier og længerevarende markedsfordrejning. Når det offentlige fodaftryk på det private marked er urimeligt stort, skaber fordrejningerne ulige konkurrencevilkår, og der opstår unfair konkurrence. Kommissionen vil fortsat gøre fuld brug af handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter for at forsvare det indre marked og den regelbaserede internationale handel mod urimelig handelspraksis som f.eks. konkurrencefordrejende subsidier.

Der vil fortsat være udfordringer, for så vidt angår konkurrence. Tidsalderen med billige fossile brændstoffer er forbi, og det kræver, at der sættes skub i den grønne omstilling for at sikre, at industrien har tilstrækkelig grøn energi til en overkommelig pris. EU er nødt til at bygge på sin største styrke, nemlig det indre marked, og undgå fragmentering. Derfor er Kommissionen fast besluttet på at fremlægge en omfattende europæisk tilgang på grundlag af fælles strategiske prioriteter og en vurdering af behovene for investeringer. Dette vil kræve en undersøgelse af forskellige muligheder, herunder EU-finansiering, for at sikre en fælles reaktion fra EU. Det er også nødvendigt at gøre mere for at lette erhvervslivets adgang til privat finansiering, navnlig ved at fuldende kapitalmarkedunionen. Større konkurrenceevne skal ledsages af velbetalte job

³ [Chinesische Subventionspolitik: Effekte auf deutsche Unternehmen \(vbw-bayern.de\)](#)

af høj kvalitet og investeringer i menneskelige ressourcer.

Nettonultidsalderen vil blive forment af de beslutninger, som træffes i dag. EU må være parat til at føre an, med fart, ambition og en fælles opfattelse af, i hvilken retning vi skal gå. En fælles reaktion forankret i EU's politikker og instrumenter vil være langt mere effektiv end summen af 27 nationale tilgange.

2. EN INDUSTRIPLAN FOR DEN GRØNNE PAGT — FASTHOLDELSE AF FØRERPOSITIONEN

På denne baggrund af enorme muligheder og udfordringer har Europa brug for en ny industriplan for den grønne pagt. Planen vil indgå i den grønne pagt, hvilket bringer os på rette vej på mod klimaneutralitet og gør Europa i stand til at føre an på verdensplan i nettonultidsalderen.

Udgangspunktet for planen er behovet for massivt at øge den teknologiske udvikling, produktionen og installationen af nettonulprodukter og energiforsyningen i det kommende årti, og merværdien ved en EU-dækkende tilgang til at tage denne udfordring op i fællesskab. Den globale konkurrence om råstoffer og kvalificeret arbejdskraft gør dette vanskeligere. Planen har til formål at håndtere denne modsætning ved at fokusere på områder, hvor Europa kan gøre den største forskel. Den tager også sigte på ved hjælp af en blanding af diversificering og egen udvikling og produktion at undgå risikoen for at erstatte vores afhængighed af russiske fossile brændstoffer med andre strategisk vigtige afhængighedsforhold, som kunne hindre vores adgang til vigtige teknologier og input til den grønne omstilling. Planen vil supplere igangværende bestræbelser på at omstille industrien inden for rammerne af den europæiske grønne pagt og EU's industristrategi, navnlig handlingsplanen for den cirkulære økonomi. Modernisering og dekarbonisering af energiintensive industrier forbliver også en topprioritet, og det samme gør sikring af jobskifte og skabelse af job af god kvalitet gennem uddannelse.

Det er grunden til, at der er behov for en stærk fælleseuropæisk reaktion for at fremme nettonulindustrien. Industriplanen for den grønne pagt spiller på vores styrker: åbenhed, innovation, inklusion og bæredygtighed. Med de rette betingelser vil nettonulindustrien i Europa spille en afgørende rolle i at omstille kontinentet til en grøn økonomi, som skaber velstand i EU og fører an på verdensplan, både når det drejer sig om teknologi og om at bekæmpe klimaændringer og miljøforurening.

Denne skitse til en ny **industriplan for den grønne pagt er baseret på fire søjler:**

- **forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer**
- **hurtigere adgang til tilstrækkelig finansiering**
- **færdigheder og**
- **åben handel med henblik på at sikre modstandsdygtige forsyningskæder.**

2.1. Forudsigelige, sammenhængende og forenklede lovgivningsmæssige rammer

EU har traditionelt taget udgangspunkt i stærke lovgivningsmæssige rammer for at skabe befordrende betingelser for erhvervslivet, tilvejebringe gode job for vores arbejdstagere og et højt niveau af beskyttelse for vores miljø. Disse tre dimensioner kan styrke hinanden gensidigt, hvis lovgivningen er afbalanceret og intelligent udformet, hvilket kræver konstant opmærksomhed. Det er grunden til, at Kommissionen i år har indført en yderligere "kontrol af konkurrenceevne" for al ny lovgivning for at sikre, at der tages hånd om enhver potentiel indvirkning på konkurrenceevnen, og at unødvendige byrder undgås. Enkle, forudsigelige og tydelige lovgivningsmæssige rammer er afgørende for at fremme investeringer. Handling på

EU-plan forebygger fragmentering mellem 27 lovgivningsmæssige tilgange.

Til foråret vil Kommissionen, med udgangspunkt i behovet for reform, fremlægge tre vigtige forslag vedrørende industriens konkurrenceevne:

For det første **foreslår Kommissionen, som led i industriplanen for den grønne pagt, at fremlægge en forordning om nettonulindustri for at understøtte den industrielle fremstilling af vigtige teknologier** i EU. Ved forordningen vil der blive fastsat **forenklede lovgivningsmæssige rammer for kapaciteten til at fremstille** produkter, som er væsentlige for at nå vores mål om klimaneutralitet, f.eks. batterier, vindmøller, varmepumper, solceller, elektrolysatorer og teknologier til CO₂-opsamling og -lagring⁴. Forordningen om nettonulindustri vil navnlig:

- efter en sektorspecifik analyse kortlægge **mål for industriel kapacitet, som skal være nået i senest 2030**, om nødvendigt for at sikre, at strategisk vigtige afhængighedsforhold ikke bringer den grønne omstilling i fare. Der vil blive taget hensyn til hele forsynings- og værdikæden på tværs af grænserne, således at forsyninger ikke bliver en flaskehals
- forkorte **tilladelsesprocedurer** og gøre dem mere fleksible ved at definere specifikke frister for de forskellige stadier i procedurerne, og styrke medlemsstaternes administrative kapacitet væsentligt, f.eks. ved at indføre en "**kvikskranke**", dvs. et enkelt kontaktpunkt for investorer og interessenter i industrien for hele den administrative procedure.

Da de europæiske værdikæder i høj grad er integrerede og sammenhængende i det indre marked (se figur 1), vil der i forordningen om nettonulindustri blive fastsat enkle og operationelle kriterier for kortlægning af projekter vedrørende nettonulforsyningskæder af strategisk interesse. Dette bør sikre, at alle medlemsstater fortsat nyder godt af udbredelse af innovation i industrien ved at fremme **strategisk vigtige projekter, herunder projekter, der omfatter flere lande, og som er tilgængelige for både udviklede og mindre udviklede regioner**. Disse projekter kan nyde godt af fremskyndede tilladelsesprocedurer og tiltrække både privat finansiering, EU-finansiering og national finansiering⁵.

Europæiske normer kan bidrage til at fremme udrulningen af grønne og digitale teknologier. Særlig for nye industrielle værdikæder kan en tidlig indsats og udvikling af europæiske normer af høj kvalitet give EU's industri en væsentlig konkurrencefordel, også på verdensplan. Normerne kan vise sig at være at omsættelige på markedet og tiltrække investeringer til virksomheder, der lever op til dem. Europæiske normer vil give EU's industri mulighed for at opskalere deres teknologier i hele det indre marked. Dette er meget væsentligt for opstartsvirksomheder og SMV'er.

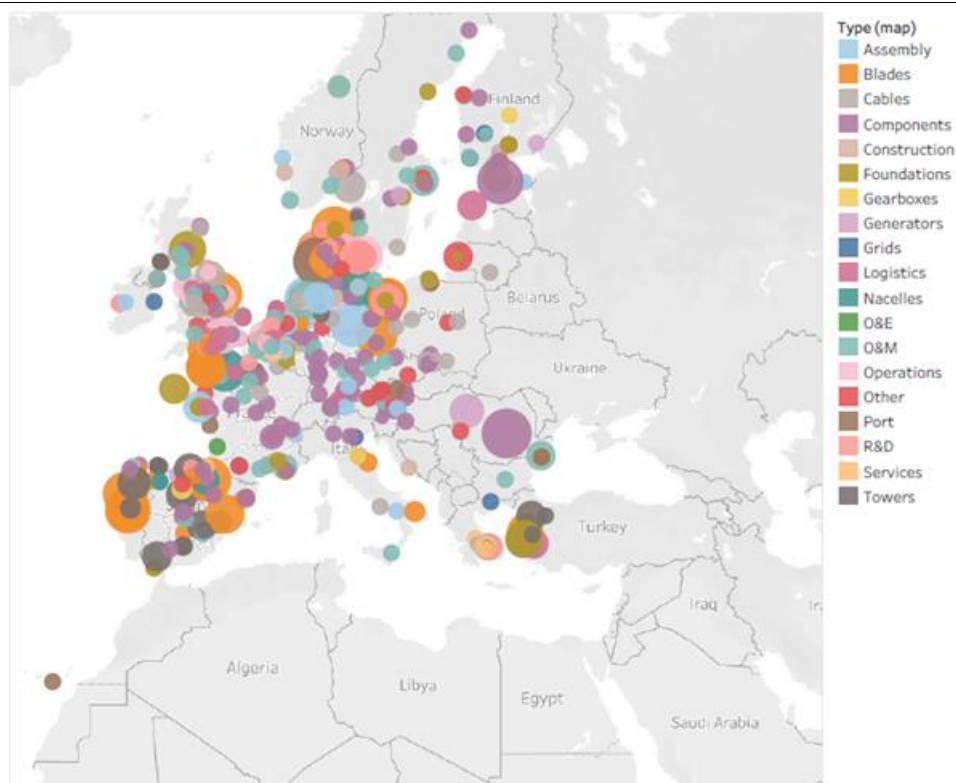
- Forordningen kan give Kommissionen mulighed for at anmode om **europæiske normer**, som fremmer hurtig udrulning af vigtige teknologier⁶.

⁴ Hvilke produkter, forordningen præcis skal omfatte, er endnu ikke fastsat. Med udgangspunkt i teknologineutralitet vil forordningen bygge på en vurdering af den strategiske betydning og de kortlagte behov, der er forbundet med investeringer i produktionen af forskellige typer nettonulprodukter. Disse teknologier kan omfatte mere end de strategisk vigtige nettonulteknologier, som vil være berettiget til den særlige type støtte, der er tilgængelig inden for den midlertidige krise- og overgangsramme for statsstøtte.

⁵ National offentlig finansiering, som udgør statsstøtte, skal være i overensstemmelse med den midlertidige krise- og overgangsramme for statsstøtte.

⁶ Eksempelvis kan genanvendelse af råstoffer til solcellepaneler eller installation af vindmøller lettes ved at følge europæiske normer, som udvikles på disse områder. Det er allerede muligt at udvikle en norm for indsamling, transport og behandling af batterier for at muliggøre en hurtigere og forenklet procedure for genanvendelsesinstallationer, som følger normen.

Figur 1 Forsyningskæder og job inden for vindenergi er i høj grad integrerede i EU og Europa

Kilde: Wind Europe. Kortet viser produktionsanlæg inden for vindenergi i EU efter segment.

Cirklernes størrelse er proportional med antallet af arbejdspladser pr. anlæg (små cirkler: 10-50 ansatte; store cirkler: over 1 000 ansatte).

For at fremme innovation vil Kommissionen vurdere muligheden for at oprette **reguleringsmæssige sandkasser** for at tillade hurtige eksperimenter og disruptiv innovation med henblik på at afprøve nye teknologier⁷. Sådanne reguleringsmæssige sandkasser kan også bane vejen for forenkling af proceduren for godkendelse/certificering, inden produkter bringes i omsætning. Disse procedurer kan i dag tage lang tid, hvilket gør indførelsen af innovative produkter langsommere og udgør en væsentlig byrde, navnlig for SMV'er og opstartsvirksomheder. Kommissionen vil fortsat finansiere prøvningsfaciliteter som et væsentligt led i at bringe teknologi på markedet.

For yderligere at stimulere efterspørgslen efter nettonulprodukter i stor skala kan forskellige former for **offentlige foranstaltninger som f.eks. offentlige udbud, koncessionsaftaler og incitamenter for virksomheder og slutbrugere til at anvende nettonulteknologier på grundlag af bæredygtighed og cirkularitet spille en stor rolle**. Offentlige myndigheder i EU spenderer ca. 14 % af BNP (ca. 2 bio. EUR om året) på indkøb af tjenester, arbejder og varer. Indkøbspolitik og anden offentlig støtte kan spille en rolle, når det drejer sig om at maksimere afkastet af skattemidler i offentlighedens interesse og samtidig fremme forsyningsikkerheden

⁷ Kommissionen har til hensigt senest i sommeren 2023 at offentliggøre en vejledning, der fremhæver de relevante anvendelsesmuligheder for reguleringsmæssige sandkasser, prøvebænke og levende laboratorier, med henblik på at bistå politiske beslutningstagere og innovatorer i deres tilgang til eksperimenter i EU.

ved hjælp af diversificering af kilder. Derfor vil Kommissionen definere bæredygtighedsegenskaber og mulige krav til nettonulprodukter ved hjælp af tilgængelige retlige værktøjer og eksisterende EU-normer. Det vil fremme en mere forudsigelig og ensartet efterspørgsel efter nettonulløsninger og gøre det muligt for offentlige myndigheder at opstille ambitiøse krav til bæredygtighed.

For det andet vil Kommissionen foreslå en **retsakt om kritiske råstoffer**. Fremstillingen af nettonulteknologier i EU er kun mulig, hvis adgangen til de relevante kritiske råstoffer sikres, herunder ved at diversificere forsyningen og genanvende råstoffer for at reducere EU's afhængighed af højt koncentrerede forsyninger fra tredjelande og ved at fremme job af høj kvalitet og vækst i den cirkulære økonomi. Retsakten om kritiske råstoffer vil have til formål at give EU forsyningssikkerhed, bl.a. ved at styrke EU's internationale engagement, lette udvinding (hvor det er relevant), forarbejdning og genanvendelse, samtidig med høje miljønormer sikres og forskning og innovation fortsætter, f.eks. for at mindske mængden af anvendte materialer og udvikle biobaserede erstatninger. Der er allerede håndgribelige resultater: I dag benytter nogle virksomheder i EU lignin fra træ i deres batterier i stedet for grafit.

Det tredje forslag vedrører **energi**. Ruslands anvendelse af energi som våben var en øjenåbner i forbindelse med forsyningssikkerheden og håndteringen af afhængighedsforhold. Mange virksomheders konkurrenceevne er blevet alvorligt svækket af høje energipriser og afbrydelser i adskillige forsyningskæder. Dette har navnlig været tilfældet i energiintensive industrier⁸. For at nedbringe de høje energiomkostninger og erstatte dyre fossile brændstoffer med billigere bæredygtig energi er der blevet truffet væsentlige foranstaltninger i overensstemmelse med REPowerEU-planen. Eksempelvis oversteg produktionskapaciteten for vedvarende vind- og solenergi i EU 400 GW i 2022, hvilket er en stigning på over 25 % i forhold til 2020⁹. Vi har etableret EU's indkøbsplatform for energi for at samle efterspørgslen efter gas, koordinere brugen af infrastruktur og forhandle med internationale partnere. Derved har vi sparet penge, fyldt lagrene og lagt et loft over priserne på korttidsmarkederne. Adskillige infrastrukturprojekter og -sammenkoblinger er blevet færdige, både for elektricitet og gas. **I marts vil Kommissionen fremlægge en reform af udformningen af elmarkedet**, og der er i øjeblikket en offentlig høring i gang om emnet. Langfristede pris aftaler kan spille en afgørende rolle, når det drejer sig om at give alle strømforbrugere mulighed for at drage fordel af mere forudsigelige og lavere omkostninger ved bæredygtig energi. Som omhandlet i REPowerEU-planen kræver fremme af industriens konkurrenceevne både en omstilling af industriprocesserne, en massiv fremskyndelse og opskalering af bæredygtig energi, en større indsats, når det gælder energieffektivitet og reduktion af energibehovet, og omskoling og opkvalificering af arbejdsstyrken.

Den nye **EU-lovramme for batterier** er et afgørende element i EU's overgang til en klimaneutral økonomi ved at sikre konkurrencedygtige og modstandsdygtige værdikæder for produktion, genbrug og genanvendelse af batterier i EU. For fremtiden vil **forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter**¹⁰ finde anvendelse på en bredere vifte af produkter og omfatte endnu flere krav til bæredygtighed, hvilket er et område, hvor EU's industri udmærker sig. Kommissionen vil give høj prioritet til arbejdet med nettonulteknologier inden for rammerne af eksisterende og fremtidige arbejdsplaner for miljøvenligt design.

⁸ Eksempelvis producenter af polysilicon, der anvendes i solceller, eller producenter af battericeller.

⁹ Kommissionens skøn på grundlag af data fra Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi (IRENA) og interessenter i industrien.

¹⁰ Ved EU's politik for miljøvenligt design fastsættes harmoniserede regler for energirelaterede produkter om aspekter som f.eks. energiforbrug, vandforbrug, emissionsniveauer og materialeeffektivitet, hvilket stimulerer både efterspørgslen efter og udbuddet af mere bæredygtige produkter.

Desuden er det vigtigt, at forbrugerne kan træffe deres valg på grundlag af gennemsigtige og pålidelige oplysninger om produkternes bæredygtighed, holdbarhed og CO₂-fodaftryk. Gennemsigtighed på markedet er et værktøj, som letter udbredelsen af teknologisk og miljømæssigt overlegne nettonulprodukter. Eksempelvis vil Kommissionen inden årets udgang foreslå et **ensartet energimærke** for varmepumper for at gøre det muligt for forbrugere at sammenligne de forskellige teknologier¹¹. Kommissionens forslag om styrkelse af forbrugernes stilling i den grønne omstilling bidrager også til dette.

Endelig er **infrastruktur** afgørende for det gunstige erhvervsklima for nettonul, som industriplanen for den grønne pagt har til formål at skabe. Fuld dækning af TEN-T-nettene med infrastruktur til opladning og optankning samt udvikling og styrkelse af en europæisk basisinfrastruktur for brint og udvidelsen og styrkelsen af intelligente elnet, som har plads til store mængder bæredygtig energi på TEN-E-nettet, kræver store investeringer¹², men også en styrkelse af vores lovgivningsmæssige rammer. Nu er det tid at kortlægge den påkrævede infrastruktur med et europæisk perspektiv. Kommissionen tilskynder Europa-Parlamentet og Rådet til at vedtage forordningen om infrastruktur for alternative brændstoffer (AFIR) hurtigst muligt for at bidrage til at skabe et fremtidssikret opladnings- og optankningsnet. Med henblik på at udvikle og styrke brint- og elinfrastrukturen vil Kommissionen yderligere undersøge Connecting Europe-facilitetens behov for ressourcer og vil benytte den reviderede TEN-E-forordnings fulde anvendelsesområde til at fremskynde planlægningen, finansieringen og udbredelsen af afgørende (grænseoverskridende) infrastruktur. Det er navnlig nødvendigt at fremskynde udviklingen og gennemførelsen af grænseoverskridende infrastruktur i de kommende år. Kommissionen vil også overveje andre metoder, herunder lovgivningsmæssige foranstaltninger, til at sikre, at medlemsstaterne etablerer grænseoverskridende energiinfrastruktur, så der ikke opstår unødige forsinkelser af udrulningen af den strategisk vigtige infrastruktur.

Industriplanen for den grønne pagt vil fremme konkurrenceevnen, hvis alle aktører (myndigheder, arbejdsmarkedets parter, investorer og forbrugere) slår kræfterne sammen og arbejder i retning af at nå de samme mål. Den nyligt etablerede europæiske platform for ren energi (Clean Tech Europe Platform) og industriforummet for ren energi vil sammen med andre relevante interessenter støtte planen, koordinere foranstaltninger til at nå målene for investeringer og produktion og desuden fremme matchmaking-muligheder. Kommissionen vil fortsætte sit tætte samarbejde med Europa-Parlamentet for at sikre, at industriplanen for den grønne pagt bliver en succes.

2.2. Hurtigere adgang til finansiering

Den globale nettonulindustri er vokset kraftigt, og investeringerne i grøn energi steg i 2022 med 10 % i forhold til året før. EU's nettonulindustri er konkurrencedygtig inden for visse sektorer, f.eks. vindenergi og varmepumper, selv med vores relativt høje energipriser, mens den har et begrænset fodfæste i andre segmenter, f.eks. solcellepaneler. Desuden kræver en rettidig omstilling til en nettonuløkonomi en hurtig udvikling af disse sektorer. **EU's industri er under hårdt pres, hvad angår markedsandele. Dette skyldes i vid udstrækning, at subsidier uden for EU skaber ulige konkurrencevilkår. Der er derfor behov for, at adgangen til finansiering til nettonulindustrien udvides og fremskyndes.** Dette er den anden søjle i industriplanen for den grønne pagt.

¹¹ For varmepumper takket være energimærkningsdatabasen EPREL <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>

¹² For så vidt angår behovene for investeringer, se arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene REPowerEU <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022SC0230&from=EN>

Det er også nødvendigt, at målrettet offentlig finansiering spiller en rolle. Allerede i dag spiller EU-finansiering og national finansiering en vigtig rolle i at fremme nettonulinnovation, produktion og udrulning og dertil knyttet styrkelse af net og infrastruktur. Privat finansiering vil være afgørende for at frigøre investeringer til nettonulindustrien.

Inden for rammerne af genopretningsplanen NextGenerationEU stiller de 27 nationale genopretnings- og resiliensplaner, som finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten, allerede 250 mia. EUR til rådighed til grønne foranstaltninger, herunder til investering til støtte for dekarbonisering af industrien. Horisont Europa har øremærket 40 mia. EUR til forskning og innovation inden for rammerne af den grønne pagt, herunder i partnerskab med industrien.

Samhørighedspolitikken stiller ca. 100 mia. EUR til rådighed til den grønne omstilling, herunder Fonden for Retfærdig Omstilling. Kommissionen vil desuden lette den hurtige mobilisering af samhørighedsinvesteringer til støtte for industriplanen for den grønne pagt, herunder ved at fremskynde udarbejdelse af og godtgørelse for projekter vedrørende bæredygtig energi ved hjælp af standardgodtgørelsesordninger.

Hidtil har disse EU-finansieringskilder mestendels været til gavn for forskning og innovation samt udbredelse af bæredygtig energi og dertil knyttet infrastruktur frem for at være målrettet mod produktionskapaciteten i denne sektor.

Finansiering af industrielle nettonulværdikæder kan opskaleres og fremskyndes ved hjælp af målrettet statsstøtte. For at undgå fragmentering af det indre marked som følge af forskellige niveauer af national støtte og varierende kapacitet til at yde en sådan støtte er der dog også behov for tilstrækkelig finansiering på EU-plan for at lette fremspiringen af sådanne industrielle værdikæder i hele Unionen.

2.2.1 National finansiering

Statsstøtte: EU's konkurrencepolitik tilvejebringer et værktøj, der støtter udviklingen og udbredelsen af væsentlige, banebrydende teknologier, som er strategisk vigtige for den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at det indre markeds integritet bevares og EU's internationale forpligtelser opfyldes. Alene i 2022 godkendte Kommissionen støtteordninger med et samlet budget på 51 mia. EUR til udrulning af ny produktionskapacitet til bæredygtig energi og til dekarbonisering af industriel produktion i hele Unionen. Allerede i marts 2022 vedtog Kommissionen som følge af Ruslands militære aggression mod Ukraine midlertidige kriserammebestemmelser, som gav medlemsstaterne et redskab til at afbøde de negative økonomiske virkninger af krigen og lette strukturelle tilpasninger for bedre at kunne reagere på den økonomiske situation, som følger af krigen. Rammebestemmelserne er blevet ændret to gange og omfatter allerede særlige bestemmelser om forenklet støtte til bæredygtig energi, dekarboniseringsteknologier og energieffektivitetsforanstaltninger.

Kommissionen har til hensigt at give medlemsstaterne mulighed for yderligere fleksibilitet i tildelingen af statsstøtte. Flexibiliteten skal være begrænset til nøje definerede områder og være af midlertidig karakter. Kommissionen vil høre medlemsstaterne om et forslag om midlertidigt at tilpasse statsstøttere reglerne indtil udgangen af 2025 for yderligere at fremskynde og forenkle sagsbehandlingen, med lettere beregning, enklere procedurer og hurtigere godkendelser. Disse ændringer vil også bistå medlemsstaterne i at skabe resultater af specifikke projekter inden for rammerne af de nationale genopretningsplaner, som er omfattet af deres anvendelsesområde.

Kommissionen har til hensigt at **tilpasse statsstøttere reglerne langs fem akser** på de vilkår, der er nødvendige for at begrænse fordrejninger af det indre marked, undgå større regionale forskelle og sikre opfyldelse af internationale forpligtelser. På fire af disse akser skal tilpasningerne gennemføres ved hjælp af den foreslåede ændring af de midlertidige

kriserammebestemmelser, som vil blive omdannet til **den midlertidige krise- og overgangsramme** for statsstøtte:

1. Forenkling af støtte til udbredelse af bæredygtig energi

De midlertidige kriserammebestemmelser har allerede forenklet støtten til udbredelsen af bæredygtig energi. Udkastet til den midlertidige krise- og overgangsramme for støtte vil gå videre ved at:

- udvide bestemmelserne til at omfatte **alle bæredygtige teknologier** (inden for rammerne af RED II) og **oplagring** af vedvarende brint og biobrændstoffer,
- afskaffe behovet for offentlige udbud for **mindre modne teknologier** (hvor udbud i nogle tilfælde ikke er den bedste løsning) og
- **forlænge fristerne for at fuldende projekter.**

2. Forenkling af støtte til dekarbonisering af industrielle processer

Støtte til industrien til at dekarbonisere er allerede blevet forenklet ved hjælp af de midlertidige kriserammebestemmelser. Den midlertidige krise- og overgangsramme vil gå videre med en række bestemmelser som f.eks.:

- at tillade støtte med henvisning til **standardprocentdele af investeringsomkostninger**, på grundlag af erfaringer fra tidligere tilfælde, i forbindelse med anvendelse af brint, energieffektivitet og elektrificering.
- mere **fleksible støttelofter** for hver støttemodtager i ordninger, som opfylder visse betingelser.

3. Forbedrede investeringsstøtteordninger til produktion af strategisk vigtige nettonul teknologier, herunder muligheden for at yde en højere støtte for at matche den, som konkurrenter uden for EU modtager for tilsvarende projekter, mens det sikres, at støtten står mål med projektet

4. Mere målrettet støtte til større nye produktionsprojekter inden for strategisk vigtige nettonul værdikæder, idet de samlede finansieringsunderskud tages i betragtning.

Udkastet til den midlertidige krise- og overgangsramme for statsstøtte vil tage sigte på at sikre lige konkurrencevilkår, både med andre jurisdiktioner og på det indre marked. Dette er målrettet mod de sektorer, hvor der er konstateret en risiko for udflytning af produktionen til tredjelande, og støttebeløbene skal samtidig være proportionelle. Den midlertidige krise- og overgangsramme for statsstøtte vil gøre det muligt for medlemsstaterne at indføre ordninger **til støtte for nye investeringer i produktionsfaciliteter i definerede, strategisk vigtige nettonulsektorer, herunder ved hjælp af skattefordele**. De tilladte støttebeløb vil blive moduleret med højere støtteintensiteter og lofter for støttebeløb, hvis investeringerne foretages i støtteberettigede områder for at bidrage til at nå målet om konvergens mellem medlemsstater og regioner. Der vil være behov for passende betingelser for at verificere de konkrete risici for, at investeringen føres ud af EØS, og verificere, at der ikke er nogen risiko for flytning internt i EØS. Medlemsstaterne kan **tilpasse deres nationale skatteincitament**, så de følger en fælles ordning, som Kommissionen er parat til at udarbejde, og derved skabe **en fælles ordning**, som giver større gennemsigtighed og forudsigelighed for virksomheder i hele EU.

Desuden vil medlemsstaterne også kunne matche den støtte, der tilbydes af et tredjeland, for individuelle initialinvesteringer i samme målsektorer af betydning for lederskab inden for nettonul teknologi, dog på visse betingelser, som f.eks. at projektet indgår i et samarbejde, der omfatter flere lande, med positive afsmittende virkninger i flere medlemsstater og med særlige

hensyn til støtteområderne. En sådan støtte bør afhjælpe begrundede risici for, at visse investeringer flyttes til tredjelande uden for EØS, og den bør ikke facilitere flytning af produktionsaktiviteter mellem medlemsstaterne. Støtten vil være begrænset til, hvad der er nødvendigt, for at projektet kan gennemføres i EØS.

Kommissionen er fortsat fast besluttet på, at procedurerne inden for rammerne af den midlertidige krise- og overgangsramme for statsstøtte skal være hurtige, sådan som det allerede er tilfældet for støtte, der godkendes i henhold til de midlertidige kriserammebestemmelser, hvor medianen for godkendelsestiden er 19 dage.

5. Væsentligt højere anmeldelsestærskler for statsstøtte på disse områder

Kommissionen vil tilpasse statsstøttereglerne på den femte akse ved yderligere at revidere **gruppefritagelsesforordningen for den grønne pagt**. Sammen med de bestemmelser, der er knyttet til vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse (se nedenfor), vil dette give medlemsstaterne mere fleksibilitet til at:

- støtte foranstaltninger i vigtige sektorer, f.eks. brint, CO₂-opsamling og -lagring, nulemissionskøretøjer og bygningers energimæssige ydeevne, ved yderligere at hæve tærsklerne for, hvornår statsstøtte skal anmeldes til Kommissionen
- udvide anvendelsesområdet for investeringsstøtte til infrastruktur til opladning og optankning
- yderligere facilitere uddannelsesstøtte med henblik på opnåelse af nye færdigheder.

I dag har EU fem **vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse (IPCEI)**, som er store udviklingsprojekter, der gennemføres af adskillige medlemsstater med henblik på at finansiere nye teknologier på strategisk vigtige områder, med kraftige afsmittende virkninger på tværs af landegrænserne og for innovation, arbejdstagere og kunder. Af disse projekter er et inden for mikroelektronik, to inden for batterier og to inden for brint, og flere projekter er under forberedelse¹³. Offentlig støtte for 18 mia. EUR til vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse forventes at frigive yderligere 36 mia. EUR i private investeringer, hvilket giver en løftestangs faktor på 2.

Godkendelsen af IPCEI-relaterede projekter vil blive yderligere strømlinet og forenklet med henblik på at fremskynde udrulningen af nye projekter.

- En kode for god praksis for en gennemsigtig, inklusiv og hurtigere udformning af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse vil give mulighed for en strømlinet vurdering og skal godkendes af medlemsstaterne og Kommissionen til foråret.
- Kommissionen forbereder sig også på at **fremskynde gennemførelsen af mindre, IPCEI-relaterede, innovative projekter**, særlig projekter, der gennemføres af små og mellemstore virksomheder, ved hjælp af højere anmeldelsestærskler og større støtteintensitet i overensstemmelse med den generelle gruppefritagelsesforordning.

2.2.2 EU-finansiering

For at støtte omstillingen og nå EU's mål om nettonul og REPowerEU-målene med diversificerede kilder og sikre forsyningerne er EU fortsat afhængig af at have en konkurrencedygtig nettonulindustri. Der er behov for større investeringer frem til 2030 i produktionen af nettonulteknologier med tanke på EU's ambitiøse mål og den internationale konkurrence.

Der er væsentlige uligheder internt i EU, når det drejer sig om støtte fra medlemsstaterne.

¹³ Eksempelvis yderligere batterier og brint eller eventuelt solceller og varmepumper.

Eksempelvis blev 0,57 % af EU's BNP i 2020 tildelt som støtte til vedvarende energikilder, mens et land tildelte næsten 1 % af sit BNP, og ti andre anvendte under halvdelen af EU-gennemsnittet¹⁴.

Vi er også nødt til at intensivere EU-finansieringen for at undgå fragmentering af det indre marked som følge af varierende niveauer af national støtte, lette den grønne omstilling i hele Unionen, undgå at gøre regionale forskelle mere udtalte og lukke hullet mellem den finansiering, der i øjeblikket er til rådighed, og den finansiering, der er nødvendig for at opskalere nettonulindustrien. Som supplement til industriplanen for den grønne pagt vil EU's budget fortsat bidrage til målrettet og hurtig finansiering af EU's nettonulindustri. REPowerEU er vores særlige instrument, og dets virkning forstærkes af andre EU-fonde.

Kommissionen vil fortsat støtte medlemsstaterne i udformningen, udarbejdelsen og gennemførelsen af reformer samt styrke medlemsstaternes administrative kapacitet til at sikre effektiv gennemførelse af finansieringen.

REPowerEU

Takket være den aftale, der blev indgået i slutningen af 2022, vil EU's støtte til omstillingen nu blive øget med den yderligere finansiering, som via REPowerEU-initiativet er blevet tilført genopretnings- og resiliensfaciliteten: yderligere tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten (20 mia. EUR) vil være til rådighed for medlemsstaterne med henblik på at fremme en grønnere industri, støtte EU's projekter inden for nettonulindustri og hjælpe energiintensive industrier, som står overfor høje energipriser. Medlemsstaterne vil også kunne afsætte midler fra brexittilpasningsreserven (5,4 mia. EUR) til disse formål. Desuden vil de kunne gøre brug af de resterende lån under genopretnings- og resiliensfaciliteten (225 mia. EUR) med betydelig forfinansiering til disse investeringer og reformer¹⁵.

For at hjælpe medlemsstaterne med at gennemføre genopretnings- og resiliensfaciliteten og dens REPowerEU-komponent offentliggjorde Kommissionen i dag **vejledningen om genopretnings- og resiliensplaner**. Vejledningen indeholder fleksibilitet til at tilpasse planerne til den nuværende situation og til at udarbejde REPowerEU-kapitler. Den anerkender de problemer, der opstår som følge af afbrydelsen af forsyningskæderne, energipriserne og inflationen, og tilbyder medlemsstaterne effektive løsninger med henblik på at fastholde ambitionerne i de oprindelige planer. Kommissionen opfordrer kraftigt medlemsstaterne til i deres ændrede genopretnings- og resiliensplaner at medtage enkle og effektive foranstaltninger, som har til formål at yde øjeblikkelig støtte til virksomheder og styrke deres konkurrenceevne:

- i) **kvikskranker** til godkendelse af projekter vedrørende vedvarende energi og nettonulprojekter med henblik på at fremskynde, digitalisere og strømline processerne for opnåelse af de nødvendige godkendelser og tilladelser til opførelse og drift af projekter vedrørende nettonulteknologi kombineret med en målrettet styrkelse af den administrative kapacitet med det formål at fjerne administrative flaskehalse i forbindelse med udstedelse af tilladelser, ii) **skattelempler** eller andre former for støtte til investeringer i grønne nettonulteknologier, der foretages af virksomheder, i form af enten et skattefradrag, hurtig afskrivning eller et tilskud i forbindelse med erhvervelse eller forbedring af grønne investeringsaktiver,

¹⁴ [Study on energy subsidies and other government interventions in the European Union — Den Europæiske Unions Publikationskontor \(europa.eu\)](#). Offentlige støtteforanstaltninger omfatter direkte overførsler til virksomheder og forbrugere, skatteudgifter (f.eks. skatte- og momsnedsettelse), indkomst- eller prisstøtte samt støtte til forskning og udvikling (FoU).

¹⁵ Dette supplerer de eksisterende muligheder for at overføre op til 5 % fra samhørighedspolitikens fonde (op til 17,9 mia. EUR).

- iii) og investering i at udstyre arbejdsstyrken med de **færdigheder**, der er nødvendige for denne industrielle omstilling.

Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe (EIB-Gruppen) vil støtte opfyldelsen af alle målene i [RePowerEU-planen](#) med yderligere lån og egenkapital¹⁶. Kommissionen og EIB-Gruppen vil fortsat arbejde sammen med henblik på at undersøge, hvordan EIB-Gruppen kan optrappe sine aktiviteter inden for cleantech og andre aktiviteter, der bidrager til den grønne pagt.

InvestEU-programmet

InvestEU-programmet er velegnet til at fremme nettonulinvesteringer i EU. InvestEU er Unionens instrument til at opildne til private investeringer på EU's prioriterede områder. Gennem EIB, EIF, EBRD og 14 andre gennemførelsespartnere støtter EU offentlige og private investeringer i nettonulteknologi og industriel innovation. Eksempler på støtteberettigede projekter er FUI inden for batteriteknologier, genanvendelse af kritiske råstoffer, demonstrationsanlæg til fremstilling af materialer i forsyningskæden for traktionsbatterier, brintfremdriftsteknologier, innovative avancerede biobrændstofanlæg og avanceret fremstillingsteknologisk udstyr til stålforarbejdning. InvestEU kan mobilisere mere end 372 mia. EUR i finansiering — offentlig, men primært privat — via støtte fra EU's budgetgaranti på 26,2 mia. EUR.

Kommissionen har indtil videre undertegnet InvestEU-garantiaftaler til en samlet værdi af 21 mia. EUR. På baggrund af disse garantiaftaler har EIF allerede undertegnet InvestEU-garantiaftaler med 48 finansielle formidlere fra 19 medlemsstater angående lån på 2,3 mia. EUR til europæiske SMV'er og små midcapselskaber og 54 aftaler omfattende midler fra 14 medlemsstater angående egenkapitalinvesteringer til en værdi af 1,9 mia. EUR¹⁷.

Eksempler på InvestEU-støttede investeringer foretaget af EIB og EIF inden for ren teknologi:

- *En investering på 37 mio. EUR foretaget af EIB i et kommercielt p-CAM-demonstrationsanlæg. P-Cam anvendes i forsyningskæden for traktionsbatterier (højteknologiske lithium-ion-battericeller).*
- *Et lån på 315 mio. EUR fra EIB til et joint venture vedrørende teknologi- og produktudvikling inden for teknologi til fremdrift af brintbiler og aktive sikkerhedssystemer.*
- *En investering på 32 mio. EUR foretaget af EIB til støtte for en fremstillingsvirksomheds FoU-projekter inden for elektrificeringsteknologier til landbrugsmaskiner og krafttransmissionssystemer til traktorer og terrængående køretøjer.*
- *En garanti på 101 mio. EUR fra EIF til en fond til støtte for teknologivirksomheder i den tidlige fase (risikovillig kapital), industrivirksomheder med stort vækstpotentiale og virksomheder i dekarboniseringssektoren (projekter vedrørende vedvarende energi og bæredygtighedsselskaber).*
- *Et lån på 125 mio. EUR til et nyt anlæg til fremstilling af katodematerialer. Katodematerialerne vil blive leveret til producenter af højteknologiske lithium-ion-batterier, der primært anvendes i elektriske køretøjer.*

¹⁶ EIB fremmer finansiering af ren energi til støtte for REPowerEU-planen. Pressemeldelsen kan læses på: <https://www.eib.org/en/press/all/2022-450-eib-boosts-clean-energy-financing-in-support-of-repowereu-plan>

¹⁷ Desuden havde EIB i december 2022 undertegnet aftaler om 29 transaktioner i 9 medlemsstater til en værdi af 2,3 mia. EUR under InvestEU til finansiering af projekter inden for forskning og innovation samt bæredygtig infrastruktur og sociale investeringer og færdigheder.

For at sikre rettidig opfyldelse af målene i industriplanen for den grønne pagt bør InvestEU-procedurerne forenkles og produkterne tilpasses de aktuelle behov. Garantiaftaler og finansielle produkter skal tilpasses den reviderede ramme for statsstøtte, mens specifikke bestemmelser i den generelle gruppefritagelsesforordning vil forenkle aspekterne vedrørende statsstøtte betydeligt for de nationale afdelinger i InvestEU. Kommissionen vil fortsat samarbejde med EIB, EU's bank, og andre partnere om på en effektiv og rettidig måde at imødekomme finansieringsbehovene i forbindelse med prioriterede projekter såsom vigtige projekter af fælles europæisk interesse.

Finansieringen via InvestEU er kraftigt koncentreret i starten af perioden, da størstedelen af finansieringen kommer fra NextGenerationEU. Ved udgangen af 2023 skal der være indgået forpligtelser for 14,83 mia. EUR af EU-garantien, hvilket kun efterlader 11,37 mia. EUR til perioden 2024-2027. Samtidig kan der forventes en betydelig stigning i efterspørgslen efter InvestEU-støtte på grund af de reviderede betingelser for støtteberettigelse, der er fastsat i den kommende midlertidige krise- og overgangsramme (TCTF). Navnlig vil en ophævelse af de nuværende finansieringsbegrænsninger for fremstillingsprojekter på de områder, der er omfattet af TCTF, give anledning til øget efterspørgsel efter og anvendelse af EU-garantien fra gennemførelsespartnerens side. Kommissionen er derfor i færd med at vurdere, hvordan den samlede finansiering til InvestEU kan øges, navnlig for perioden 2024-2027.

Innovationsfonden

Innovationsfonden støtter udviklingen og den første udbredelse af teknologier og løsninger, der dekarboniserer energiintensive industrier, fremmer vedvarende energi og energilagring (herunder batterier og brint) og styrker nettonulforsyningskæder ved at støtte fremstillingen af kritiske komponenter til batterier, vind- og solenergi, elektrolysatorer, brændselsceller og varmepumper. Det anslås, at der i dette årti vil være 40 mia. EUR til rådighed under Innovationsfonden.

Det reviderede og opgraderede direktiv om emissionshandelssystemet, som blev vedtaget ved udgangen af 2022 som led i Fit for 55-pakken, giver innovationsfonden mulighed for via udbudsprocedurer at yde tilskud svarende til 100 % af finansieringskløften i forbindelse med optrapning af anvendelse og produktion af cleantech. Innovationsfonden kan således fungere som en europæisk kvikskranke for en sådan støtte og dermed mindske investorernes vanskeligheder med at kombinere forskellige indtægtsstrømme og finansieringskilder.

Kommissionen vil i efteråret 2023 iværksætte en indledende auktion — eller udbudsprocedure — vedrørende støtte til produktionen af vedvarende brint. Vinderne af denne auktion vil modtage et fast tillæg for hver kg vedvarende brint, der produceres over en periode på 10 år. Dette vil have samme virkning som produktionsskattefradraget i den amerikanske IRA, men forskellen er, at tillægget på grundlag af de modtagne bud vil gøre EU-støtten omkostningseffektiv, hurtig og let at administrere. Vilkårene og betingelserne i forbindelse med denne indledende pilotauktion med et vejledende budget på 800 mio. EUR vil blive meddelt i juni 2023. Denne pilotauktion vil blive efterfulgt af yderligere auktioner eller andre former for støtte til brintproduktion og -anvendelse, der bidrager til brintmålene under REPowerEU og dermed dækker EU's indenlandske del af brintbanken.

På grundlag af disse erfaringer og en analyse af behovene, markedsstørrelsen og den potentielle projektpipeline i EU's sektor for nettonulprodukter overvejer Kommissionen at udvide den nye udbudsprocedurebaserede mekanisme til opskalering af produktionen af komponenter til sol- og vindenergi, batterier og elektrolysatorer. Også her vil innovationsfondens støtte blive i form af et produktionstilskud i stedet for dækning af 60 % af de relevante omkostninger, som er

fondens nuværende praksis.

Indtægterne fra EU's emissionshandelssystem vil stige i de kommende år. Størstedelen af dette beløb vil bestå af nationale indtægter, som medlemsstaterne skal bruge til klimaindsatsen. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at afsætte en del af disse indtægter til at øge produktionen af nettonul teknologier. En del af de øgede ETS-indtægter kunne eventuelt også understøtte styrkelsen af et effektivt EU-instrument til nettonulinvesteringer såsom Innovationsfonden¹⁸.

Der er således mange midler til rådighed, og de er for det meste målrettet mod innovation og udbredelse. Kommissionen er i færd med at undersøge mulighederne for at opnå større fælles finansiering på EU-plan for at støtte investeringer i fremstilling af nettonul teknologier baseret på en løbende vurdering af investeringsbehovene. Implementering af en omfattende europæisk tilgang vil være afgørende for at beskytte det indre marked mod fragmentering og opnå størst mulig synergi og skala. Kommissionen vil med fokus på ovennævnte instrumenter — REPowerEU, InvestEU og Innovationsfonden — samarbejde med medlemsstaterne på den korte bane om en overgangsløsning med det formål at yde hurtig og målrettet støtte, hvor der er størst behov for den, som supplement til de midlertidige og målrettede statsstøtteændringer, der er skitseret ovenfor. Selv om operationaliseringen af disse forskellige elementer måske ikke sker samtidig, er vi fast besluttet på at implementere denne omfattende europæiske tilgang.

På **mellemlang sigt** agter Kommissionen at komme med et strukturelt svar på investeringsbehovene ved at foreslå **en europæisk suverænitetsskuffe** i forbindelse med revisionen af den flerårige finansielle ramme inden sommeren 2023. Målet er at bevare et europæisk forspring inden for kritiske og fremspirende teknologier, der er relevante for den grønne og den digitale omstilling, fra databehandlingsrelaterede teknologier, herunder mikroelektronik, kvantedatabehandling og kunstig intelligens, til bioteknologi og biofremstilling og nettonul teknologier. Dette strukturelle instrument vil bygge på erfaringerne fra koordinerede flerlandeprojekter inden for rammerne af vigtige projekter af fælles europæisk interesse og har til formål at forbedre alle medlemsstaters adgang til sådanne projekter og dermed beskytte samhørigheden og det indre marked mod risici som følge af ulige adgang til statsstøtte. Kommissionen vil samarbejde med medlemsstaterne om udformningen af suverænitetsskuffen for at sikre, at den imødekommer deres respektive behov.

2.2.3 Privat finansiering

Langt størstedelen af de investeringer, der er nødvendige for omstillingen til nettonul, skal komme fra privat finansiering. Offentlig finansiering kan tiltrække private investeringer, men det vil ikke være tilstrækkeligt til at slå bro over investeringskløften. For at gennemføre en vellykket omstilling til nettonul har vi især brug for enorme beløb i finansiering fra den private sektor, der tilvejebringes via kapitalmarkederne fra en bred vifte af investorer, herunder små detailinvestorer og store institutionelle investorer. **Velfungerende kapitalmarkeder og rammen for bæredygtig finansiering** er derfor afgørende. EU skal sikre, at kapitalmarkederne kan understøtte den mængde og type finansiering til EU-virksomhederne, der er nødvendig, navnlig inden for strategiske industrielle segmenter.

EU skal intensivere sine bestræbelser på at skabe en fuldt udviklet kapitalmarkedsunion. Kapitalmarkedsunionen har til formål at øge størrelsen af de enkelte kapitalmarkeder og deres grænseoverskridende integration for at forbedre finansierings- og investeringsmulighederne for

¹⁸ Uden at gå på kompromis med de samlede ETS-indtægter, der er til rådighed til tilbagebetaling af NGEU-gælden.

enkeltpersoner og virksomheder, herunder dem, der opererer i cleantechsektoren.

Et dybere og reelt integreret indre marked for kapital vil give EU-virksomheder midlerne til at skaffe finansiering, opskalere og blive mindre afhængige af bankfinansiering og opnå finansiering til at forvalte den grønne omstilling. Fremme af kapitalmarkedsunionen udgør således et væsentligt bidrag til Kommissionens politiske mål om europæiske virksomheders grønne og digitale globale konkurrenceevne og EU's åbne strategiske autonomi.

Opnåelse af et fuldt integreret EU-kapitalmarked kræver større ambitioner og engagement fra alle centrale interessenter med henblik på **hurtigt at nå til enighed om Kommissionens lovgivningsforslag om gennemførelse af handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen fra 2020.**

EU's ramme for bæredygtig finansiering støtter investorers og virksomheders bestræbelser på at øge de af deres investeringer, der er i overensstemmelse med målene i den europæiske grønne pagt. EU's politikker for bæredygtig finansiering vil støtte den grønne omstilling ved at gøre det lettere at opnå privat finansiering af grønne projekter og virksomheder og gøre dem mere attraktive som nævnt i den nye strategi for bæredygtig finansiering¹⁹.

2.3. Forbedring af færdigheder

Den grønne omstilling skal være menneskecentreret og inklusiv for at sikre rimelige og retfærdige resultater, skabe kvalitetsjob og forhindre, at nogen lades i stikken. Den europæiske økonomi tegnede sig for 4,5 mio. grønne job i 2019²⁰, hvilket er en stigning fra 3,2 mio. i år 2000. Den grønne omstilling vil øge efterspørgslen efter nye færdigheder på alle niveauer, og dette nødvendiggør en omfattende opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken. Batteriindustrien alene anslår, at den vil have behov for yderligere 800 000 arbejdstagere i 2025. I det næste årti vil der være hård konkurrence om talenterne. Produktiviteten i vores industri, vores samfunds velstand og vores evne til at opfylde målene om nettonul vil afhænge af vores evne til at fastholde og tiltrække arbejdstagere. **Derfor skal den tredje søjle i industriplanen for den grønne pagt fokusere på færdigheder — grønne og digitale — på alle niveauer og for alle mennesker, og inddragelse af kvinder²¹ og unge²² skal være en central del af planen.**

Efterspørgslen efter talent er akut. Mellem 2015 og 2021 er manglen på arbejdskraft, som det fremgår af antallet af ubesatte stillinger²³, fordoblet i sektorer, der anses for at være afgørende for den grønne omstilling²⁴, og efterspørgslen efter tekniske færdigheder inden for grøn

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0390>

²⁰ Baseret på Eurostats definition af grønne job ("Employment in the environmental goods and services sector"), Eurostat "Environmental economy — statistics on employment and growth", data, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Environmental_economy_%E2%80%93_statistics_on_employment_and_growth&old_id=583805#Development_of_key_indicators_for_the_environmental_economy.

²¹ Kvinders beskæftigelsesfrekvens var på 69,5 % i andet kvartal af 2022 sammenlignet med 80,2 % for mænd og 74,9 % i gennemsnit. Beskæftigelsesfrekvensen for personer i alderen 60-64 år var på 48,2 % sammenlignet med 74,9 % i gennemsnit for aldersgruppen 20-64 år.

²² Mens arbejdsløsheden faldt til et rekordlavt niveau på 6,0 % i november 2022, ligger ungdomsarbejdsløsheden (under 25 år) på 2,5 gange den generelle arbejdsløshed.

²³ Andelen af ledige stillinger er andelen af ubesatte stillinger ud af det samlede antal ledige stillinger og betragtes som et af de bedste mulige måleredskaber til at angive mangel på arbejdskraft i en sektor.

²⁴ Disse sektorer omfatter elektricitets-, damp-, gas- og klimaanlægs-, transport-, bygge- og anlægs- samt fremstillingssektoren. Data for vandforsynings-, kloakerings- og affaldshåndteringssektoren samt sektoren for

omstilling er stigende²⁵. Da det anslås, at mellem 35 % og 40 % af alle job vil bidrage til den dobbelte omstilling, er de tekniske — herunder digitale — krav til færdigheder og uddannelsesniveauer i den grønne økonomi højere end i økonomien generelt²⁶. Den samlede arbejdsproduktivitet er højere i de grønne sektorer, hvor f.eks. **produktiviteten i sektoren for ren energi er ca. 20 % højere end gennemsnittet i den samlede økonomi**, hvilket gør grønne færdigheder endnu vigtigere for den fremtidige velstand²⁷.

EU træffer foranstaltninger med henblik på at tackle færdighedsrelaterede udfordringer i forbindelse med den dobbelte grønne og digitale omstilling gennem sin overordnede ramme, den **europæiske dagsorden for færdigheder**, som er i synergi med det **europæiske uddannelsesområde**²⁸. Den **europæiske pakt for færdigheder**, som for nylig fejrede toårsjubileum, støtter 14 storstilede partnerskaber i europæiske industrielle økosystemer, der hjælper dem med at udstyre arbejdsstyrken med de færdigheder, der er nødvendige for omstillingen til en kulstofneutral og digital økonomi. Partnerskaberne fremmer en koordineret indsats fra virksomheder, arbejdstagere, offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesudbydere og arbejdsformidlinger. Over 1 000 medlemmer har indtil videre indgået aftaler, herunder store multinationale virksomheder, SMV'er, lokale uddannelsesudbydere og handelskamre. Tilsammen **har de givet tilsagn om at hjælpe med at opkvalificere og omskole 6 millioner mennesker**. Desuden forpligter industriforummet for ren energi sig til at intensivere indsatsen i forbindelse med og investeringerne i udviklingen af færdigheder.

Handlingsplanen for digital uddannelse, det digitale årti og den strukturerede dialog om digital uddannelse og digitale færdigheder, der fandt sted i 2022, har banet vejen for at fremskynde foranstaltninger til reform af uddannelsessystemerne og tilvejebringelse af grundlæggende og avancerede digitale færdigheder i hele økonomien og i alle aldre. Dette giver et stærkt udgangspunkt for sikring af, at både samfundet og virksomhederne kan bruge digitale færdigheder til at opnå større præcision og mere effektiv udnyttelse af naturressourcerne med henblik på at opnå en mere positiv indvirkning på miljøet.

Den nylige meddelelse om **udnyttelse af talent i Europas regioner** støtter politikker, der skal hjælpe med at erhverve og udvikle de færdigheder, som er nødvendige for den grønne omstilling i alle EU's regioner²⁹.

Det **europæiske år for færdigheder 2023 er en enestående mulighed for at udvikle de færdigheder, der er nødvendige for at** trives i en økonomi i hastig forandring, og for at øge indsatsen. Det er på tide, at EU og medlemsstaterne bliver mere dristige og ambitiøse med hensyn til at skabe trinvis ændringer i dagsordenen for uddannelse og færdigheder og gennemføre de muligheder, som EU-rammen giver³⁰:

- Kommissionen samarbejder med medlemsstaterne om at fastsætte mål og indikatorer med henblik på **at overvåge udbud af og efterspørgsel efter færdigheder og job i de**

rensning af jord og grundvand, der også betragtes som afgørende for omstillingen, er desværre ikke tilgængelige på EU-plan.

²⁵ Baseret på Eurostats snævre definition af grønne job ("Employment in the environmental goods and services sector"). Mellem 2015 og 2021 er manglen på arbejdskraft, som det fremgår af antallet af ubesatte stillinger, fordoblet i sektorer, der anses for at være afgørende for den grønne omstilling.

²⁶ ILO-rapport fra 2019: Skills for a greener future: a global overview, kan tilgås via: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_732214.pdf

²⁷ JRC's Observatorium for Ren Energiteknologi: Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology – 2022 Status Report: <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC131001/2022.5375.pdf>

²⁸ COM(2022) 625 final.

²⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Udnyttelse af talent i Europas regioner, KOM(2023) 32 endelig.

³⁰ For eksempel: mikroeksamensbeviser, individuelle læringskonti, digitale færdigheder og uddannelsesanbefalinger.

sektorer, der er relevante for den grønne omstilling. Der er fortsat en kønsskævhed i sektoren for nettonul teknologier. F.eks. er kvinder underrepræsenteret på underområder inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM), som er meget relevante for energisektoren³¹. I sektoren for vedvarende energi udgør kvinder kun en tredjedel af arbejdsstyrken³², så der er en klar mulighed for at udnytte kvindelige talenter der.

- Kommissionen samarbejder med medlemsstaterne og sektoren for videregående uddannelse om at gennemføre den **europæiske strategi for universiteter**³³, som spiller en central rolle med hensyn til at sikre fremtidssikrede færdigheder. EU yder betydelig finansiel støtte til dette formål, herunder gennem Erasmus+-initiativet Europauniversiteter (1,1 mia. EUR).
- Desuden er vi nødt til at tiltrække de største talenter til Europa og fastholde dem, navnlig inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM). Vi er nødt til at åbne nye veje, som internationale STEM-studerende og -forskere kan benytte for at komme til Europa.
- Der vil under pagten for færdigheder blive etableret et **storstilet partnerskab for færdigheder inden for vedvarende energi på land** senest i februar 2023. Partnerskabet vil fastsætte forpligtelser og mål og udvikle en vision for konkrete opkvalificerings- og omskolingsbehov for sektoren for vedvarende energi i Europa.
- Inden årets udgang vil der blive etableret et **partnerskab om færdigheder inden for varmepumper**, og der arbejdes på oprettelse af et partnerskab om færdigheder inden for energieffektivitet.
- Med udgangspunkt i den europæiske batterialliances akademi³⁴ vil Kommissionen foreslå, at der oprettes **akademier for nettonulindustrien**, som skal lancere opkvalificerings- og omskolingsprogrammer inden for strategiske industrier med tilknytning til den grønne omstilling, såsom råstoffer samt brint- og solteknologier. Kommissionen vil oprette et akademi, der skal tilbyde online- og offlineuddannelse vedrørende bæredygtigt byggeri med fokus på anvendelse af biobaserede materialer, cirkularitet og digitale teknologier.

Validering af færdigheder kan sammen med bestræbelser på at støtte anerkendelsen af kvalifikationer på tværs af medlemsstaterne og fra tredjelande samt politikker for arbejdskraftmobilitet gøre det lettere at matche folks færdigheder med arbejdsgivernes behov. Folk lærer på mange måder og i forskellige sammenhænge uden for de formelle uddannelses- og erhvervsuddannelsesstrukturer. For at støtte dette:

- vil Kommissionen som led i EU's dagsorden for færdigheder **lette anerkendelsen af kvalifikationer**. Dette kunne for eksempel muliggøre en "hurtig procedure" for anerkendelse og en reduktion af den administrative byrde ved at støtte arbejdsgivernes og uddannelsesudbydernes hurtige bekræftelse af kvalifikationer.
- Kommissionen vil endvidere overveje, hvordan man kan kombinere en **"færdigheder først"-tilgang, der anerkender faktiske færdigheder, med eksisterende tilgange**

³¹ Dette fører til en lavere andel af patentansøgninger fra kvindelige opfindere (kun 20 % i alle patentklasser i 2021 og lidt over 15 % vedrørende teknologier til modvirkning af klimaændringer), lavere andel af nystartede virksomheder, der er grundlagt eller medgrundlagt af kvinder (mindre end 15 % i EU i 2021), og lavere kapitalinvesteringer i kvindeledede virksomheder (kun 2 % i nystartede virksomheder, der udelukkende er kvinder, og 9 % i blandede teams i EU i 2021). Kilde: CETO: Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the European Union – 2022 Status Report.

³² 32 % i 2019 ifølge forummet for ren energi, fælles erklæring om færdigheder i cleantechsektoren, https://commission.europa.eu/system/files/2022-06/ceif_joint_statement_on_skills.pdf

³³ COM(2022) 16 final.

³⁴ Det europæiske batteriakademi vil uddanne, omskole og opkvalificere ca. 800 000 arbejdstagere inden 2025.

baseret på kvalifikationer til gavn for mobile EU-borgere og tredjelandstatsborgere.

- For at tiltrække talenter fra lande uden for EU er Kommissionen navnlig i færd med at undersøge en færdighedsbaseret tilgang for at lette tredjelandstatsborgeres adgang til EU's arbejdsmarkeder inden for prioriterede sektorer gennem udvikling af **en EU-talentpulje** og fremlægge et forslag om anerkendelse af tredjelandstatsborgeres kvalifikationer.

Der kan gøres mere for at hjælpe folk med at erhverve nye færdigheder. EU har solide politiske rammer for **økonomisk støtte til udvikling af færdigheder**, idet Rådets henstillinger støtter en række færdighedsreformer inden for individuelle læringskonti og mikroeksamensbeviser, effektive læringeuddannelser og erhvervsuddannelser af høj kvalitet. At få disse politiske reformer til at give konkrete resultater på en koordineret måde i hele Europa kræver tilpasning af både **offentlig og privat finansiering, hvilket kan omfatte:**

- loftet for støtte til SMV'er til uddannelse under den generelle gruppefritagelsesforordning vil stige fra 2 mio. EUR til 3 mio. EUR
- foranstaltninger, der giver mulighed for at uddanne arbejdstagere som led i et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse, vil blive taget i betragtning ved vurderingen af, om sådanne projekter overholder statsstøttereglerne³⁵
- for at anspore til øgede investeringer i uddannelse i nye nettonulteknologier og produktionsprocesser vil Kommissionen undersøge behandling af virksomheders uddannelsesudgifter som en investering snarere end som en udgift eller en driftsomkostning.

Der er også adgang til EU-finansiering. Den flerårige finansielle ramme for 2021-2027 og NextGenerationEU støtter investeringer på ca. 64,8 mia. EUR i uddannelse, omskoling og opkvalificering³⁶. Ud af disse 64,8 mia. EUR stiller samhørighedspolitikken gennem **Den Europæiske Socialfond + (ESF +)** 5,8 mia. EUR til rådighed for grønne færdigheder og grønne job og er dermed det vigtigste EU-instrument til støtte for investeringer i færdigheder. **Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU)** supplerer ESF + med investeringer i færdigheder og uddannelse, herunder infrastruktur. **Mekanismen for retfærdig omstilling** støtter uddannelse og udvikling af færdigheder for arbejdstagere med henblik på tilpasning til den grønne omstilling med 3 mia. EUR.

Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder betydelig finansiel støtte. 14 medlemsstater medtager foranstaltninger til uddannelse i grønne færdigheder og job, der tilsammen beløber sig til ca. 1,5 mia. EUR, i deres nationale genopretnings- og resiliensplaner.

2.4. Handel og modstandsdygtige forsyningskæder

EU ser med tilfredshed på de initiativer, der er gennemført over hele verden og peger i retning af klimaneutralitet og miljømæssig bæredygtighed. Målet om nettonul kan bedst nås, hvis incitamenter til nettonulteknologier understøttes af principperne om fair konkurrence og åben handel. **Den fjerde søjle i industriplanen for den grønne pagt består af globalt samarbejde og af at få handel til at arbejde for omstillingen til ren energi.**

³⁵ Punkt 18 i retningslinjerne for vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse: Meddelelse fra Kommissionen — Kriterier for analysen af, hvorvidt statsstøtte til fremme af gennemførelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse er forenelig med det indre marked (EUT C 528 af 30.12.2021, s. 10).

³⁶ Den Europæiske Socialfond +, Erasmus, Horisont Europa, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, programmet for et digitalt Europa, genopretnings- og resiliensfaciliteten og Fonden for Retfærdig Omstilling.

EU får konkurrencemæssig og politisk styrke af at være et kraftcenter for handel. EU er fortsat en attraktiv destination for globale investeringer. Vi ville ikke have opnået vores modstandsdygtighed og overvundet de seneste års udfordringer uden de effektivitetsgevinster, som handel medfører, og de win-win-partnerskaber, vi har udviklet med tredjelande. Samtidig har en stigning i urimelig praksis og tvangspraksis tvunget os til at udvikle nye værktøjer og håndhæve vores rettigheder for at opretholde lige konkurrencevilkår³⁷. Alt i alt afspejler dette EU's bestræbelser i retning af en åben strategisk autonomi.

Åben handel er et væsentligt element i vores strategi for at bevare EU's position som førende inden for nettonulteknologier. Handelspolitikken holder det indre marked forbundet med vækstpoler uden for vores kontinent, samtidig med at der sikres adgang til de råstoffer, der er afgørende for den grønne omstilling. På den ene side skaber åben handel muligheder for vores industri ved at åbne nye eksportmarkeder og skabe stordriftsfordele. På den anden side giver den adgang til råmaterialer, reservedele, komponenter og tjenesteydelser, som vores industri har brug for, fordi to tredjedele af vores import består af halvfabrikata.

EU vil samarbejde med sine partnere om at fremme stabiliteten i den internationale handel og styrke retssikkerheden for investorer og virksomheder ved fortsat at **støtte Verdenshandelsorganisationen (WTO)**, blandt andet gennem reform heraf. WTO spiller en rolle for støtten til klimaneutralitet ved at skabe et forum for drøftelser om handelsaspekter af den grønne omstilling, ved at præcisere, hvordan grønne investeringer kan fremmes på en måde, der minimerer handelsforvridninger, samt ved at styrke disciplinen vedrørende subsidier, der har en negativ indvirkning på både handel og klima.

Kommissionen vil også fortsætte med at udvikle EU's netværk af **frihandelsaftaler** og samtidig søge at få mest muligt ud af dem, der allerede er på plads, gennem effektiv gennemførelse og håndhævelse. Kommissionen vil navnlig arbejde på at afslutte forhandlingerne med Australien inden sommeren 2023 og gøre betydelige fremskridt med Indien og Indonesien og samtidig undersøge mulighederne med andre partnere i den indopacifiske region. Kommissionen vil også fremlægge aftalerne med Chile, Mexico og New Zealand til ratifikation og søge at gøre fremskridt med Mercosur. Kommissionen vil også bestræbe sig på at færdiggøre sin økonomiske partnerskabsaftale med Kenya.

Kommissionen vil støtte omstillingen til ren energi ved fortsat at udvikle andre former for samarbejde med partnere ud over mere traditionelle handelsaftaler. Handels- og teknologirådet med USA og det, der er under oprettelse med Indien, etablerer et nyt samarbejdsredskab. Gennem arbejdet i den særlige **EU-USA-taskforce vedrørende Inflation Reduction Act** arbejder EU og USA i retning af pragmatiske løsninger på EU's bekymringer med henblik på at opretholde og styrke de transatlantiske værdikæder og sikre et positivt samarbejde om den fælles interesse i at opnå nettonul.

EU har udviklet **aftaler om fremme af bæredygtige investeringer**, navnlig med partnere i Afrika, for at gøre det lettere at tiltrække og udvide investeringer og samtidig integrere miljø- og arbejdstagerrettigheder. Klima og energi er et centralt område for partnerskaber under **Global Gateway**, som er EU's bidrag til at mindske den globale investeringskløft over hele verden. Desuden vil EU støtte udviklingslandene i deres bestræbelser på at tilpasse sig og opfylde EU's selvstændige bæredygtighedskrav. EU vil videreudvikle sin politiske dialog og konkrete tiltag vedrørende forskning og innovation med Middelhavsunionen og Den Afrikanske Union med henblik på at fremme samarbejdet om vedvarende energi og grøn brint³⁸.

³⁷ Dette kræver bl.a. en styrkelse af EU's evne til at kontrollere og beskytte EU's grænser, hvilket er et centralt mål for den kommende toldreform.

³⁸ EU har under Horisont Europa lanceret et særligt "Afrika-initiativ" og et "Middelhavsinitiativ" med en samlet EU-investering på ca. 300 mio. EUR.

Kommissionen foreslår, at investeringer på andre centrale partnerskabsområder såsom digital teknologi eller transport bør bringes yderligere i overensstemmelse med målet om nettonul. Kommissionen vil fortsat støtte bæredygtige investeringer i energi, transport og digital konnektivitet via gennemførelsen af økonomiske planer og investeringsplaner for Vestbalkan, Det Østlige Partnerskab og de sydlige nabolande.

Der vil også blive udviklet en række **nye initiativer**:

- Vi vil samarbejde med ligesindede partnere om at oprette en **gruppe for kritiske råstoffer** med henblik på at opnå en sikker, bæredygtig og prismæssigt overkommelig global forsyning af råstoffer, der er afgørende for vores grønne og digitale omstilling med et konkurrencedygtigt og diversificeret industrigrundlag. Gruppen vil med udgangspunkt i eksisterende internationale initiativer udvikle principper med det formål at samle råstof-"forbrugere" og ressourcerige lande og fremme samarbejde for at gøre det muligt for ressourcerige udviklingslande at bevæge sig opad i værdikæden.
- Vi vil udvikle **industripartnerskaber om cleantech og nettonul**³⁹, der fremmer indførelsen af nettonultechnologier globalt og støtter den rolle, som EU's industrielle kapaciteter spiller med hensyn til at bane vejen for den globale omstilling til ren energi.
- Vi vil udvikle en **eksportkreditstrategi**, herunder en **EU-eksportkreditfacilitet og øget koordinering af EU's finansielle værktøjer**. Disse kan fremme sammenhængen med EU's politikker såsom den europæiske grønne pagt eller Global Gateway, som indeholdt tilsagn om at investere i infrastrukturer, der er tilpasset kursen mod nettonulemissioner.

Åbenhed trives kun, hvor retfærdigheden overlever. Lande rundt om i verden har udviklet nye initiativer til støtte for den grønne omstilling. Hvor det offentlige fodaftryk på de private markeder er uforholdsmæssigt stort, skaber fordrejninger ulige konkurrencevilkår, og der opstår unfair konkurrence. Lande uden markedsøkonomi giver særlig anledning til bekymring. EU ønsker at føre an i en solid indsats for at tackle disse tendenser.

For det første vil Kommissionen fortsat gøre fuld brug af **handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter** for at beskytte det indre marked mod unfair handelspraksis såsom dumping og konkurrencefordrejende subsidier med fokus på sektorer, der er afgørende for at nå EU's mål om nettonul. Vi vil også tage yderligere skridt til at sikre, at vores foranstaltninger ikke omgås.

Efterhånden som grønne incitamentet breder sig rundt om i verden, vil Kommissionen sikre, at udenlandske subsidier ikke underminerer den europæiske industris konkurrenceevne på urimelig vis. **Forordningen om udenlandske subsidier** trådte i kraft den 12. januar 2023 og udgør et supplerende redskab til at undersøge subsidier ydet af tredjelande ved at tage hensyn til deres specifikke indvirkning på det indre marked. EU vil også samarbejde med partnere om at identificere og tackle konkurrencefordrejende subsidier eller unfair handelspraksis i forbindelse med IP-tyveri eller tvungen teknologioverførsel i lande uden markedsøkonomi, såsom Kina.

Kommissionen vil også fremme gensidighed med hensyn til adgang til markederne for offentlige udbud. Kommissionen er rede til at anvende **instrumentet for internationale offentlige udbud** for første gang i 2023 med det formål at tale for, at EU's virksomheder får lige adgang til markederne for offentlige indkøb i tredjelande.

Endelig bør EU og medlemsstaterne i en tid med stigende geopolitiske spændinger handle i fællesskab for at forsvare deres interesser. **EU-rammen for screening af udenlandske direkte**

³⁹ Som udviklet af koalitionen af handelsministre for klimaspørgsmål:
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_23_248

investeringer muliggør en effektiv koordinering med henblik på at beskytte vigtige europæiske aktiver og beskytte den kollektive sikkerhed. Vi er i færd med at undersøge, hvordan mekanismen fungerer, og vurdere, hvordan dens effektivitet kan forbedres yderligere uden at bringe vores åbenhed over for udenlandske direkte investeringer i fare. Samtidig vil vi koordinere med allierede, herunder i det arbejdsprogram om økonomisk sikkerhed, som Japan, der har formandskabet for G7, har fremlagt. EU's **instrument til bekæmpelse af tvang** vil, når det er vedtaget, tilvejebringe passende redskaber til at reagere hurtigt på økonomisk intimidering.

3. KONKLUSIONER

EU er fortsat en attraktiv destination for bæredygtige investeringer. EU's indre marked har i de seneste 30 år givet meget betydelige økonomiske fordele og øget EU's årlige BNP med gennemsnitligt 8-9 %⁴⁰. Den europæiske forretningsmodel er baseret på åbenhed og den europæiske sociale model leverer uddannelse, social beskyttelse af arbejdstagere samt sundheds- og miljøbeskyttelse. Vi tilbyder et erhvervsvenligt miljø (f.eks. infrastrukturens kvalitet, retsstatsprincippet). Sammen med fair konkurrence og en enestående lovgivningsmæssig ramme, der er rettet mod den dobbelte digitale og grønne omstilling, bidrager dette til at skabe den nødvendige forudsigelighed for investorerne.

Industriplanen for den grønne pagt har til formål at forenkle, fremskynde og tilpasse incitamenterne til at bevare EU's konkurrenceevne og tiltrækningskraft som investeringssted for nettonulindustrien. Sammen kan EU og medlemsstaterne sende et stærkt signal til erhvervslivet og samtidig fremskynde den dobbelte omstilling.

På kort sigt og især i en situation med høje energipriser, hvor man står over for unfair konkurrence, er der behov for midlertidige og målrettede supplerende foranstaltninger til støtte for den europæiske industri. De lovgivningsmæssige rammer skal tilpasses til en ny virkelighed. Det bør være enklere og hurtigere at gøre en større indsats for at opfylde EU's mål om en bæredygtig nettonuløkonomi og et bæredygtigt samfund.

Denne meddelelse er endnu et skridt i gennemførelsen af Versailles-dagsordenen⁴¹. Den fremlægger Kommissionens svar på de kortsigtede udfordringer, som den europæiske industri står over for. Kommissionen vil også følge Det Europæiske Råds opfordring til inden dets møde i marts at fremlægge en bredere strategi til fremme af konkurrenceevnen på lang sigt i det indre marked, netop som det fejrer sit 30-års jubilæum. Kommissionen opfordrer også medlemsstaterne til at nå til enighed om evalueringen af den økonomiske styring.

Kommissionen er rede til at støtte industrien og samfundet i deres omstilling til bæredygtighed, fremme investeringer i nye teknologier og yde finansiering, hvor det er muligt og nødvendigt. Investeringer i en kvalificeret befolkning kræver, at erhvervsuddannelse og uddannelse bliver en afgørende del af vores fremtid. Fordi vi lever i en sammenkoblet verden, og fordi den grønne omstilling er en realitet ud over EU's grænser, vil Kommissionen fortsat engagere sig og samarbejde med vores handelspartnere med en åben, men assertiv tilgang.

Kommissionen opfordrer ledere, regeringer, lovgivere og arbejdsmarkedets parter til at støtte gennemførelsen af denne plan og er parat til at omsætte den til konkrete forslag på grundlag af den igangværende behovsvurdering inden Det Europæiske Råds møde i marts.

⁴⁰ Oplæg 094: [Quantifying the Economic Effects of the Single Market in a Structural Macromodel \(europa.eu\)](#), Jan in't Veld, 2019.

⁴¹ Uformelt møde mellem stats- og regeringscheferne, Versailleserklæringen, 11. marts 2022.